

Høringsnotat vedr. ekstern høring af bekendtgørelse om tilskud til biodiversitetsskov 2024 og 2025			
	Bemærkninger	Opfølgning	Besvarer flg. bemærk.
1.	Landbrug & Fødevarer		
1.1.	<p><i>Forsimpling af eksisterende ordning. Ordningen mangler mulighed for skovgræsning, ændret hydrologi og invasive arter.</i></p> <p>Ordningen er reduceret fra otte til to projekttyper, med bortfald af mulighederne for afgræsning og naturlig hydrologi, der bredt anerkendes som effektive tiltag til at øge biodiversiteten i skov. Det anerkendes, at disse projekttyper ikke tidligere har været søgt i stort omfang, men dette bør, tiltagens effekt taget i betragtning, give grund til yderligere brugerundersøgelser mhp. ændringer, og ikke at afskaffe tiltagene. Her kan som eksempel nævnes, at skovgræsning ikke tidligere fungerede optimalt, da man ikke kunne inkludere lysåbne arealer og skov under samme hegn. Vi mener,</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen skal indledningsvis medgive, at alle de nævnte aktiviteter og projekttyper er fremmende for diversiteten i skoven.</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan oplyse, at tilskud til <i>ændret hydrologi og invasive arter</i> næsten ikke er blev ansøgt i de tidligere år, og af de meget få tilsagn, er næsten ingen af tilsagnene udnyttet. Disse tilskudsmuligheder er derfor blevet taget ud af tilskudsordningen.</p> <p>Ift. skovgræsning er det en faglig udfordring at styre det rette græsningstryk, hvoraf der følger en væsentlig omkostning til</p>	2.1. – 3.1. – 4.1. – 5.1. – 6.1. – 7.1. –

	<p>at det bliver svært at komme igennem med indsatsen for at forbedre biodiversiteten i private skove uden disse tiltag og håber, at Landbrugsstyrelsen igen vil udvide ordningen med flere projektyper, herunder muligheden for naturlig hydrologi og græsning, samt i denne forbindelse opfordre til, at der arbejdes for at realisere muligheden for samgræsning af forskellige areal-typer.</p>	<p>sagsbehandling og individuelle faglige vurderinger. Derfor er der for nuværende ikke en mulighed for tilskud til græsning i skov.</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan endvidere oplyse, at det fortsat er styrelsens hensigt at samarbejde med ordningens interessenter for at identificere løsninger, så skovgræsning igen kan understøttes i ordningen.</p>	
1.2.	<p><i>Forpligtelser i forhold til færdsel – bekendtgørelsens kapitel 3</i></p> <p>§ 13 angiver, at træer, der efterlades til død og henfald, ikke må udgøre en risiko for færdslen. Dette kan medføre, at det kan blive svært at finde nok træer i en bevoksning, da det i praksis vil betyde, at der ikke kan udpeges træer, der står tættere end 30 m på stier og veje i private skove.</p> <p>Da den overvejende andel af private skove udgøres af arealer på under 10 hektar og flertallet af disse har adgang via vej, sti eller spor, må det antages, at mange potentielle ansøgere kan få svært ved at finde tilstrækkeligt med træer til henfald med sikker afstand til adgangsveje, uden at det vil få en betydelig påvirkning på de fortsatte muligheder for ekstensiv drift i særligt løvtræsbevoksninger.</p> <p>I seneste ordning var kravet, at ”De træer, der udpeges, må ikke kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.” Vi vil anbefale, at den tidligere formulering genindføres.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Forpligtelsen i § 13 til at sikre, at træerne ikke må kunne udgøre en risiko for færdslen, udgår.</p> <p>Der medtages i stedet en servitutbestemmelse i § 15 om, hvornår træer kan fældes eller beskæres:</p> <p><i>”Hvis et træ eller dele af et træ udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger, kan træet efter forudgående tilladelse fra Landbrugsstyrelsen fældes eller beskæres. Hvis sikkerhedsrisikoen er akut, kan træet fældes eller beskæres uden forudgående tilladelse fra Landbrugsstyrelsen, hvis det ikke er muligt umiddelbart at få kontakt til styrelsen. Landbrugsstyrelsen skal snarest herefter orienteres. Træet skal efterlades på stedet til naturligt henfald.”</i></p> <p>Det vil desuden fortsat fremgå af ordningsvejledningen, at der generelt ikke bør udpeges træer til naturligt henfald, som vil kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.</p>	2.12.
1.3	<p><i>Revision af tilsagn - bekendtgørelsens kapitel 8</i></p> <p>Bekendtgørelsens § 35 indeholder en revisionsklausul, som fastlægger, at der kan ske revision af tilsagnet med krav om tilbagebetaling af udbetalt tilskud, hvis arealerne efter tilskudsperiodens begyndelse bliver omfattet af en regulering i anden lovgivning, som fastsætter bindende krav, der delvist</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at det er en regel, der følger af artikel 70 i EU-forordning 2021/2115. Da tilskudsordningen er EU-medfinansieret, er styrelsen forpligtiget til at indføre denne regel.</p>	

<p>svarer til bestemmelserne i servitutten om ekstensiv skovdrift.</p> <p>Det er helt afgørende, ikke mindst i lyset af de igangværende sager, hvor myndighederne stiller krav om tilbagebetaling af udbetalt tilskud til udtagning af arealer, at lodsejere, der indgår aftaler om engangserstatning efter bekendtgørelse om biodiversitetsskov, kan være sikre på, at de ikke efterfølgende bliver mødt om krav om tilbagebetaling. På denne baggrund er bestemmelserne om muligt bortfald eller revision af tilskud dybt problematiske i det de vil kunne betyde, at lodsejere uden nogen form for ansvar eller mulighed for at påvirke evt. beslutninger vil kunne blive ramt af sådanne krav. Når man indgår i et tilsagn og opfylder dette, bør den økonomiske aftale være forudsigelig og fast defineret, uanset, hvad der efterfølgende sker af udefrakommende tiltag.</p> <p>Det bør som minimum være et krav, at lodsejere tydeligt oplyses om disse risici ved indgåelse af tilsagn, så de har en reel mulighed for at forholde sig til, om man ønsker at løbe denne risiko. Det bør også af vejledningen fremgå med endnu større tydelighed, hvilke scenarier, der kan lede til krav om tilbagebetaling af den udbetalte kompensation, og hvilke forpligtelser en sådan situation vil medføre for lodsejer.</p> <p>I den forbindelse fremgår det ikke klart af hverken bekendtgørelse eller vejledning, hvor længe en sådan revisionsklausul vil kunne påvirke et givent tilsagn. I og med, at det fremgår, at en evt. tilbagebetaling vil blive beregnet af engangskompensationen for arealet divideret med fem og ganget med det antal tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, må det forventes, at der er tale om en periode på 5 år. Forstået således, at hvis et tilsagn indgås i 2024 og en evt. ny regulering træder i kraft i 2030, vil der ikke blive tale om tilbagebetaling, da den ændrede regulering er trådt i kraft efter tilsagnsperiodens udløb. Dette bør fremgå tydeligt af vejledningen.</p>	<p>Styrelsen bemærker, at en eventuel regulering, der ville kunne udløse revisionsklausul, kun kan omhandle den del af tilskuddet, der vedrører den ekstensiverede skovdrift. Selve kompensationen, som ejeren modtager for afståelse af de udpegede træer, er en kompensation, der relaterer til den afståede markedsverdi på aftaletidspunktet, og vil derfor ikke kunne indgå i en eventuel revision.</p> <p>Hvis der blev udbetalt tilskud årligt over 20 år, ville styrelsen være forpligtet til at reducere det årlige tilskud, når ændringen opstår. Da styrelsen, efter ønske fra landbruget, beregner engangskompensation som en 5-årig fastholdelse, bliver styrelsen nødt til at tage forbehold for, at der kan blive tale om tilbagebetaling i den 5-årige tilsagnsperiode, som begynder den 1. januar i det år, hvor der søges om udbetaling, og slutter den 31. december fem år senere (bekendtgørelsens § 5).</p> <p>Bestemmelserne om revision af tilsagn omhandler således regulering, der indtræder efter tilsagnsperiodens begyndelse, og som har virkning inden for tilsagnsperioden. Der vil således ikke være tale om revision af tilsagn og dermed heller ikke krav om tilbagebetaling af tilskud, hvis den pågældende nye regulering har virkning efter tilsagnsperiodens udløb.</p> <p>Ved indgivelse af erklæring om, at revisionen ikke accepteres, bortfalder tilsagnet. Tilskud, der på forhånd er udbetalt for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, skal tilbagebetales.</p> <p>Ved bortfald af tilsagn bortfalder også tilsagnets forpligtelse til at opfylde servitutbestemmelserne.</p> <p>Efter bortfald af tilsagnet medfører manglende opfyldelse af servitutbestemmelser ikke krav om tilbagebetaling af tilskud. Som det fremgår ovenfor, er der dog krav om tilbagebetaling af tilskud for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, hvilket er en</p>	
---	--	--

	<p>Det fremgår af bekendtgørelsens § 36 samt afsnit 9.4 i vejledningen, at tilsagnshaver i tilfælde af revision kan indgive erklæring om, at revisionen ikke accepteres og i så fald træde ud af tilsagnet mod tilbagebetaling af tilskud for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder. Dette fremgår også af artikel 70, stk. 7, i forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 som lyder:</p> <p><i>”Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en revisionsklausul for operationer, der gennemføres i forbindelse med den interventionstype, der er omhandlet i denne artikel, for at sikre, at de tilpasses som følge af eventuelle ændringer af de relevante obligatoriske standarder, krav eller forpligtelser, der er omhandlet i stk. 3, og som forpligtelserne skal være mere vidtgående end, eller for at sikre overholdelse af første afsnit, litra d) i nævnte stykke. Hvis en sådan tilpasning ikke accepteres af støttemodtageren, ophører forpligtelsen, uden at der kræves tilbagebetaling i henhold til denne artikel for den periode, hvor forpligtelsen påhvilede støttemodtageren.”</i></p> <p>På denne baggrund må det forudsættes, at der i tilfælde af revision med efterfølgende udtræden af tilsagnet, jf. bekendtgørelsens § 26, også vil ske bortfald af den del af servitutten, der omhandler ekstensiv skovdrift, så der ikke længere er pålagt forpligtelser på arealet ud over træer til henfald.</p> <p>Dette bør beskrives tydeligt i vejledningens kapitel 9.4, så der tydeligt redegøres for sammenhængen mellem tilsagn og servitut i tilfælde af revision.</p>	<p>konsekvens af, at tilskud for disse tilsagnsår er udbetalt på forhånd.</p> <p>Det fremgår af § 14, stk. 2, i CAP-loven, at der kan meddeles de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af forpligtelser fastsat i en tinglyst servitut for ejendommens ejer efter regler fastsat i medfør af lovens § 5. Det fremgår endvidere af § 28 i den nævnte lov, at medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 289 a, straffes med bøde den, der overtræder forbud meddelt efter § 14, eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 14.</p>	
<p>2.</p>	<p>Dansk Skovforening</p>		
<p>2.1.</p>	<p><i>Forsimpling af eksisterende ordning. Ordningen mangler mulighed for skovgræsning, ændret hydrologi og fjernelse af invasive arter.</i></p> <p>Det bliver svært at understøtte gennemførelsen af Natura 2000-skovhandleplaner, der har en målsætning om mere</p>	<p>Se 1.1</p>	

	naturlig hydrologi via frivillighedens vej, hvis der ikke er ordninger, der understøtter dette.		
2.2.	<p><i>Ændringen af alderskravet til et diameterkrav vil i visse skovegne være begrænsende for interessen.</i></p> <p>Det giver ulige vilkår for skovejere på hhv. god og dårlige jorder idet væsentlig forskellige forudsætninger for muligheden for tilskud alt afhængig af boniteten på jorden. Således bør tilskuddet – som minimum for den del af tilskuddet, der vedrører den ekstensive drift – fortsat knyttes til alderen frem for diameteren på træerne.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Hertil kan Landbrugsstyrelsen oplyse, at ved den tidligere ordning, hvor der var krav til bevoksningens alder, var der mange skovejere, der ikke havde kendskab til alderen og ikke kunne dokumentere træernes alder. Styrelsen har valgt at anvendelse diameter i brysthøjde (1,30 m over jorden) som kriterie for træerne til bevarelse, idet dette kriterie kan anvendes af alle, uanset om der er dokumentation i form af driftsplaner, kulturplanere etc. Samtidig giver anvendelsen af diameter som kriterie mulighed for, at der kan laves en mere optimal beregning af trævolumen og dermed tilskudssatser.</p> <p>Tilskuddet til den ekstensive drift er knyttet direkte til diameterklasserne, for ikke at få for mange tilskudssatser og dermed en yderligere kompleks tilskudsordning.</p>	
2.3.	<p><i>Ufleksibel ordning med kobling af fladetilskud med krav om 12 træer til forfald pr. ha.</i></p> <p>Sammenkoblingen af træer til død og henfald med ordningen for ekstensiv drift kan derfor ende med at begrænse interessen for ordningen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Hertil kan Landbrugsstyrelsen oplyse, at det har været ønsket at lave en enkel og operationel ordning, og derfor har løsningen været at lave arealbaserede tilskud med standard-satser. For at lave standardsatser pr. ha. har det været nødvendigt at fastsætte antallet af træer pr. ha.</p> <p>At antallet af træer er 12 stk. pr. ha bunder i forventningen til, at der fortsat over tid vil være døende og døde træer på alle de hektarer, der er ydet tilskud til.</p> <p>Samtidig er ordningen gjort fleksibel ved, at der ikke er krav til jævn fordeling af træerne med 12 træer på hvert ha til bevaring. Dermed giver det en fleksibilitet ved udpegningen af</p>	

		ekstensiveringsarealet, og der kan planlægges efter den fremtidige mest hensigtsmæssige skovdrift.	
2.4.	Af § 3 fremgår, at der kan ydes tilskud til bevaring af i gennemsnit 12 levende hjemmehørende løvtræer, jf. bilag 1. Det er uklart, hvordan ”gennemsnit” skal forstås, når det samtidig fremgår, at kravet om 12 træer pr. ha skal opfyldes pr. delareal.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Præciseres i vejledningen.	
2.5.	Der henvises til listen i bilag 1, som udover løvtræer også indeholder skovfyr. Skal det tolkes som, at det vil være muligt at søge tilskuddet for et areal med skovfyr som hovedtræart?	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Hertil kan Landbrugsstyrelsen oplyse, at selv om skovfyr er at betragte som hjemmehørende træart, har man valgt, at der ikke gives tilskud til skovfyr, fordi det vil gøre beregningen og valget af tilskudssatser væsentlig mere omfattende og kompleks. Bilag 1 ændres således, at overskriften bliver: ”Hjemmehørende træarter - løvtræer”, og skovfyr fjernes fra listen. Bilag 1 omhandler de træer, som kan udpeges. Der medtages desuden et nyt bilag 2 ”Hjemmehørende træarter”, som udover træarterne på bilag 1 omfatter skovfyr. Bilag 2 omhandler de træer, som kan sås eller plantes, hvis naturlig foryngelse ikke indfinder sig efter 2 år fra frøfald.	
2.6.	§ 4 tilsiger, at tilskuddet kan søges til arealer i Natura 2000-skov, der ejes af kommuner. Da det ikke er muligt at tilgå det kort, der henvises til, er vi interesserede i at få klarlagt, om kommuner vil kunne søge for arealer, der ikke er kortlagt som Natura 2000-skovnaturtyper, men er beliggende inden for Natura 2000-områder?	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Kommuner kan få tilskud til skovarealer i Natura 2000-områder. Kortet over registrerede Natura 2000-skovnaturtyper anvendes ved prioritering. § 4 er dog præciseret til:	

		<p>”Tilskud til private kan ydes til privat ejet skov, herunder Natura 2000-skov, jf. https://kort.lbst.dk/281. Tilskud til kommuner kan ydes til kommunalt ejet Natura 2000-skov.”</p> <p>Natura-2000 skov er i § 6, defineret således: ”Skov beliggende i Natura 2000- områder”.</p> <p>Der vil på styrelsens kortportal blive kundgjort kort over Natura2000 områder ifm. åbning af styrelsens ansøgningsrunde.</p>	
2.7.	<p>I § 6 stk.1 nr. 9 fremgår det, at naturmæssigt værdifuld skov skal forstås som: ”skov, der indeholder Natura 2000-skovnaturtyper eller HNV-skov eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved en biotopregistrering.” Det fremgår ikke – heller ikke af vejledningen – om der stilles særlige krav til biotopregistreringen i forhold til, hvordan den er gennemført, eller hvem der har gennemført den. Det er ligeledes uklart, om den sidestilles 1/1 med HNV i prioriteringen uanset indholdet af registreringen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Hertil kan Landbrugsstyrelsen oplyses, at der ikke foreligger specifikke krav til biotopregistrering, men at indkomne ansøgninger vil blive behandlet individuelt.</p> <p>Vi arbejder på et kunne præcisere fra 2025 på baggrund af indhøstede erfaringer.</p> <p>Der gives samme antal point i prioriteringen for ”Skov med kortlagt HNV, som har en naturværdiscor på 8 eller mere” som for ”skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering”. Der foretages en konkret vurdering af, om en biotopregistrering indeholder særlige værdier, og i denne vurdering tillægges forekomsten af arter på rødlisten væsentlig betydning.</p> <p>Det bemærkes, at 6, stk. 1, nr. 9, udgår. Dette skyldes, at begrebet ”naturmæssig værdifuld skov” i udkastet alene var anvendt i bestemmelsen om prioritering i § 10. § 10 indeholder nu en mere detaljeret prioritering i forhold til hhv. skov med Natura 2000-skovnaturtyper samt HNV-skov og skov med særlige værdier i en biotopregistrering.</p>	
2.8.	<p>I § 7 stk. 2 fremgår tilskudssatserne baseret på de forskellige diameterklasser og antal træer. Det bør fremgå klart, at det vil være den højeste tilskudssats, der vil være gældende. Fx i</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p>	

	<p>det tilfælde, at der er ni træer med en stammediameter på >50-75 cm (der giver 29.3000 kr. pr. ha) og de sidste tre er egetræer over 75 cm i diameter (der kun giver 29.000 kr. pr. ha).</p>	<p>Hertil kan Landbrugsstyrelsen oplyses, at der i vejledningen vil være regneeksempler, der illustrerer, at ansøger kan få tildelt den højst opnåelige tilskudssats. Det skal samtidig pointeres, at der ikke kan ske udbetaling af højere tilskud, end der er givet tilsagn til.</p>	
2.9.	<p>§ 7 stk. 4 står: <i>"Hvis ansøger modtager EU-tilskud eller tilskud fra en anden offentlig myndighed til midlertidig ekstensivering, hvor beskyttelsen efter en konkret vurdering delvist kan sidestilles med denne ordning, reduceres det tilskud til ekstensiv skovdrift, som indgår i tilskuddet, jf. stk. 3"</i>. Det er uklart, hvordan det hænger sammen med bestemmelsen i § 11 stk. 2, der siger: <i>"Tilsagn om tilskud er endvidere betinget af, at ansøger ikke modtager andre EU-tilskud eller tilskud fra en anden offentlig myndighed til bevaring af de ansøgte træer til naturligt henfald eller til ekstensiv skovdrift, herunder til midlertidig ekstensiv skovdrift, som kan sidestilles med denne ordning, på det ansøgte areal"</i>.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>§ 11 regulerer, at der ikke må forekomme dobbeltbetaling. § 7, stk. 4, udgår og § 11, stk. 2 og 3, ændres. Desuden indsættes nyt § 11, stk. 4. Hermed er der en mere generel bestemmelse om reduktion af tilskud, hvis der er delvist overlap med andre tilskud eller forpligtelser.</p> <p><i>§ 11. Tilsagn om tilskud er betinget af følgende: [...]</i> <i>Stk. 2. Tilsagn om tilskud er endvidere betinget af, at ansøger ikke modtager andre EU-tilskud eller tilskud fra en anden offentlig myndighed til ekstensiv skovdrift på det ansøgte areal eller til bevaring af de ansøgte træer, jf. dog stk. 4.</i> <i>Stk. 3. Tilsagn om tilskud er desuden betinget af, at ansøger ikke er forpligtet til at have ekstensiv skovdrift på det ansøgte areal eller til at bevare de ansøgte træer til naturligt henfald i medfør af anden lovgivning eller tinglyste servitutter eller andre bindinger, jf. dog stk. 4.</i> <i>Stk. 4. Hvis ansøger modtager andre tilskud til det ansøgte areal, jf. stk. 2, eller har forpligtelser vedrørende det ansøgte areal, jf. stk. 3, og tilskuddet eller forpligtelsen efter en konkret vurdering delvist kan sidestilles med denne ordning, kan der meddeles tilsagn om tilskud med reduceret tilskud, jf. § 7.</i></p> <p>Det skal oplyses i ansøgningskemaet, om ansøger modtager andre tilskud til ekstensiv skovdrift eller bevaring af de ansøgte træer, eller om ansøger i medfør af anden lovgivning, tinglyste servitutter eller andre bindinger er forpligtet til at have ekstensiv skovdrift eller bevare de ansøgte træer. Landbrugsstyrelsen vil i givet fald indhente dokumentation for tilskuddet eller forpligtelsen, således at evt. reduktion sker på fuldt oplyst grundlag.</p>	

		<p>F.eks. vil et areal med tidligere tilsagn til ekstensivering, som delvist kan sidestilles med bioskov tilsagnet med snarligt udløb kunne indgå i et nyt tilsagn med reduktion for den overlappende periode.</p> <p>Det vil være en konkret sagsbehandling, der kommer til at ligge til grund for evt. reduktion af tilskuddet.</p>	
2.10.	<p>Af § 11 fremgår betingelserne for tilsagn om tilskud, herunder afgrænsningen af arealet. Heraf fremgår det af stk. 1 punkt 4, at det ansøgte areal ikke må indeholde huse, veje eller andre ubevoksede arealer med undtagelse af ubevoksede driftsarealer. Vi savner her en klar definition og eksempler på ubevoksede driftsarealer. I det hele taget savnes en bedre klarhed om arealets afgrænsning. Er det målt fra bevoksningens yderste side af yderste stamme til modstående yderste side af yderste stamme? Eller er det målt som kronedækket? I EU's øvrige landbrugsordninger fraregnes landbrugsjord, der har helt eller delvist kronedække.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Styrelsen kvitterer for bemærkningen og kan oplyse, at det vil blive præciseret i vejledningen.</p>	
2.11.	<p>Det fremgår videre af stk. 3, at et tilsagn er betinget af, at ansøger ikke er forpligtet til at efterlade træer til henfald eller en ekstensiv drift i medfør af anden lovgivning eller tinglyste servitutter. Det er uklart, hvordan det forholder sig med arealer pålagt en fredning, der indeholder et eller begge elementer. Det er ligeledes uklart, hvordan det forholder sig i det tilfælde, hvor der fx kun er krav om fem træer til død og henfald.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Dette skal ses i sammengæng med 2.9. Hvis der allerede er forpligtigelser knyttet til arealet, skal der i tilfælde af, at der vil forekomme dobbeltbetaling, ske modregning i tilskuddet.</p> <p>Det vil være en individuel sagsbehandling, der kommer til at ligge til grund for evt. reduktionen.</p>	
2.12.	<p><i>Forpligtigelser</i> I § 13 står, at træer, der efterlades til død og henfald, ikke må udgøre en risiko for færdslen. I praksis vil det betyde, at det kan være svært at finde nok træer i en bevoksning, da det i praksis vil betyde, at der ikke kan udpeges træer, der står tættere end 30 m på stier og veje i private skove. Det vil</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Der henvises til 1.2.</p>	1.

	også betyde, at i mange tilfælde vil biodiversitetsmæssigt interessante træer, der tit står som randtræer, blive fravalgt for at opfylde kravet om, at de ikke må udgøre en risiko for færdslen. I seneste ordning var kravet, at: ”de træer, der udpeges, må ikke kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.” Vi vil anbefale, at den tidligere formulering genindføres.		
2.13.	Det fremgår af § 13 stk. 1 nr. 2, at træerne skal udgøre en del af kronetaget. Hvordan skal dette krav tolkes i bevoksninger, der allerede er i en mere eller mindre naturnær drift med flere etager? Kan sådanne bevoksninger ikke komme i betragtning til tilskud? Eller hvordan skal træer til død og henfald udvælges? Skal det i bevoksninger, der er forynget, udgøres af overstandere?	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Ved en fleretageret bevoksning er der tale om træer med krone i den øverste etage. Overstandere efter foryngelse er som udgangspunkt egnet til at indgå som træer til bevaring, hvis de lever op til arts- og diameterkravene.	
2.14.	<i>Indhold i servituten</i> Det fremgår af § 15 stk. 3 nr. 1, at arealet skal forynges ved naturligt frøfald, og at der ikke må foretages såning eller plantning. Plantning eller såning kan anvendes, hvis der to år efter frøfald ikke har indfundet sig en naturlig foryngelse. Det fremgår dog ikke, at der skal foretages plantning eller såning, såfremt bevoksningen ikke kan forynges naturligt. Skal det tolkes som, at det dermed vil være i overensstemmelse med tilsagnet og en opfyldelse af vilkår, hvis der i bevoksningen inden for den 20-årige periode ikke er etableret en foryngelse af arealet i de tilfælde, hvor det har været forsøgt?	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Det vil være skovlovens almindelige bestemmelser der vil være gældende her.	
2.15.	<i>Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud</i> Det fremgår af § 24, at ved for sen indsendelse af ansøgning om udbetaling, jf. § 12 nr. 1 og § 17, nedsættes udbetalingen. Da § 12 nr. 1 blot refererer til § 17, er det kun nødvendigt at henvise til § 17 i § 24.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: § 24 fremgår af bekendtgørelsens afsnit om ”Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud ved manglende opfyldelse af forpligtelser”. § 12, stk. 1, nr. 1, fastsætter tilsagnshavers <i>forpligtelse</i> til rettidig indsendelse af udbetalingsansøgning. Der henvises i § 12, stk. 1, nr. 1, til § 17, hvor selve fristen for	

		udbetalingsansøgningen er fastsat. Det vurderes herefter, at det er mest korrekt, at § 24, om nedsættelse og tilbagebetaling ved manglende opfyldelse af forpligtelser, også indeholder en henvisning til forpligtelsen i § 12.	
2.16.	<p><i>Revision af tilsagn</i></p> <p>Der er i denne ordning indført en mulighed for revision af tilskuddet, hvis hele eller dele af tilsagnsarealet efter tilsagnsperiodens begyndelse bliver omfattet af regulering, som fastsætter bindende krav, der delvist svarer til bestemmelserne i servitutten om ekstensiv skovdrift (§ 35 stk. 1), eller helt bortfald af tilsagn, hvis der fastsættes bindende krav i regulering, der helt svarer til bestemmelserne i servitutten om ekstensiv skovdrift (§ 35, stk. 2).</p> <p>Tilskuddet vil i så tilfælde blive krævet tilbagebetalt for de kalenderår ud af de fem, hvor den nye regulering gælder. Denne bestemmelse kan potentielt blive en stor barriere for lysten til overhovedet at søge tilskuddet i første omgang, da der for nuværende er stor usikkerhed om rækkevidden af særligt ny EU-lovgivning og efterfølgende dansk implementering.</p> <p>Det fremgår ikke entydigt af bestemmelserne i bekendtgørelsen, om det kun er i tilsagnsperioden som defineret i § 5 – de fem år – at denne mulighed for revision eller bortfald er mulig, eller om det gælder i den fulde 20-årige periode, hvor servitutten for ekstensiv skovdrift er gældende.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Der henvises til 1.3</p>	
3.	DN på vegne af 13 foreninger (Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Botanisk Forening, Dyrenes Beskyttelse, Danmarks Jægerforbund, Verdens Skove, Danmarks Sportsfiskerforbund, WWF, Entomologisk Forening, Svampeforeningen, Rådet for Grøn Omstilling, Danmarks Vilde Natur, Greenpeace og Danmarks Naturfredningsforening)		
3.1.	Det er imidlertid en klar forringelse af de tidligere ordninger, når det kommer til de konkrete tilskudsberettigede indsatser, og vi ser ordningerne som helt utilstrækkeligt til at gøre en reel forskel for den trængte biodiversitet i de private skove. Særligt bortfald af tilskud til skovgræsning og	Se 1.1	

	forberedelse til skovgræsning samt tilskud til naturlig vandstand og forberedelse til naturlig vandstand er i den forbindelse uheldige.		
3.2.	Referencen til rødlisten i bilag 2 bør opdateres til den seneste Rødliste 2030 og tilrettes i overensstemmelse hermed.	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen vil i stedet for bilag med arter på den danske rødliste indsætte link til den danske rødliste.	
4.	Friluftsrådet		
4.1	Finder det problematisk, at støttemuligheder til biodiversitetsfremmende indsatser indskrænkes i forhold til den eksisterende ordning. Der bør fortsat være mulighed for lodsejere har en fleksibilitet i forhold til at vælge konkrete indsatser, der passer til lokale forhold, herunder blandt andet forbedret hydrologi.	Se 1.1	
4.2.	Friluftsrådet ser endvidere gerne, at der i tilrettelæggelse af tilskudsordningen ses på mulighederne for at tilgodese forbedret adgang for offentligheden til de skove/områder, der medtager støtte efter tilskudsordningen. Det kan f.eks. være ved at supplere EU-støttemidler med nationale støttemidler, der kan understøtte udvidet offentlig adgang til områderne, forbedrede adgangsveje eller friluftsfaciliteter i respekt for naturværdierne i områderne. Herved kan man forstærke den multifunktionelle anvendelse af områderne og styrke lokal nytte og medejerskab til indsatsen.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Forslaget ligger uden for ordningens ramme i landbrugsaftalen.	
5.	Sammenslutning af (større) private fonde i DK (herunder Fugleværnsfonden, Danmarks Naturfond, 15. Juni Fonden, Bikubenfonden, Hempel Fonden, Aage V. Jensen Naturfond og Den Danske Naturfond)		
5.1	Sammenslutningen beklager, at der med bekendtgørelsen sker en markant ændring af mulighederne for tilskud til biodiversitet i skov. Man har valgt at fjerne alle former for tilskud til græsning i fredskov, inkl. forberedelse heraf samt genskabelse af naturlig hydrologi i skov. Den hidtidige	Se 1.1. Ift. urørt skov, der er en tilskudsordning i Miljøstyrelsen, kan det oplyses, at det fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside, at det igen er muligt at ansøge om tilskud i foråret 2024.	

	<p>ordning har været en af de vigtigste tilskudsordninger til fremme af biodiversitet.</p> <p>Ændringen vurderes at være i modstrid med de faglige anbefalinger, der findes til genopretning af biodiversitet i skov. Her er urørt skov, naturlig hydrologi og skovgræsning de bærende principper. Med bekendtgørelsesændringen fjernes statsligt tilskud til to ud af tre af disse indsatser.</p>		
5.2.	<p>Gennemføres de ændringer, som der lægges op til i bekendtgørelsen, kan det frygtes, at flere af de eksisterende projekter med skovgræsning på privat jord vil ophøre, og at det fremover vil være yderst begrænset, hvad der vil komme af nye naturgenopretningsprojekter i skov med fokus på skovgræsning og naturlig hydrologi.</p>	Se 1.1.	
6.	Verdens Skove		
6.1	<p>Man har ved revisionen fjernet tilskud til naturlig hydrologi i skov og skovgræsning. Dermed er der nu ingen mulighed for at private kan få støtte til to ud af de tre vigtigste virkemidler til fremme af biodiversitet i skov. stærkt opfordre til at man fastholder og forbedrer den hidtidige ordnings positive incitamentter til naturlig hydrologi og skovgræsning.</p>	Se 1.1.	
6.2.	<p>Den hidtidige ordning var den foreløbigt bedste græsningsordning, der fandtes i Danmark. Der var ikke nogen bureaukratiske krav om vegetationshøjde, maksimal andel græsede arealer mv. Der skulle bare være bid-/græsningspåvirkning spredt på arealet og dyrene skulle være der året rundt, og der måtte som udgangspunkt ikke tilskudsføres. Dvs. den eneste tilskudsordning til græsning i Danmark, der reelt var tilpasset ekstensiv helårsgræsning med et dyretryk tilpasset vinterens fødemængde, helt i tråd med forskernes anbefalinger.</p>	Se 1.1	
6.3.	<p>Man bør revidere bekendtgørelsens kap_1 § 1 Anvendelsesområde, hvori står "Et areal anses for at være skov, hvis det</p>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:	

	er bevokset med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum vil danne sluttet skov af højstammede træer" (Skovlovens definition). Ordningen bør omfatte en bredere definition af sammenhængende skovnatur, der ikke er begrænset til traditionel produktionsskov eller naturligt tæt skov, men også omfatter vådområder, lysninger, enge mv indenfor større arealer med skovnatur.	Ordningens formål er målrettet skov, og samtidig er afgrænsningen nødvendig for at kunne lave en optimal beregning tilskudssatser.	
6.4.	Efter at have gjort sig erfaringer med den nuværende opdeling i arter (eg/ikke-eg) og størrelsesklasser ville det være en god ide at overveje hvordan man kan udvide artspuljen og tilpasse tilskud og størrelsesklasser til de forskellige arter. Det giver f.eks. ikke megen effekt med tilskud til bøg og eg på 25 cm i diameter, mens det kan være relevant for f.eks. birk. Samtidigt bør man veje dette op mod at undgå for meget bureaukrati.	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>For at opnå en forsimpning i forhold til at behandle træerne enkeltvis og afregne dem enkeltvis, har styrelsen være nødt til at "pulje" de mulige kombinationer i 13 tilskudssatser.</p> <p>Kravet til de 12 træer er, at de er hjemmehørende løvtræarter. Det er forventningen, at træarter som f.eks. birk vil indgå som nogle af de indberettede træer i de mindre diameterklasser.</p> <p>Se tillige 2.2.</p>	
6.5.	<p><i>Opfordring</i></p> <p>Verdens Skove opfordrer til at man i stedet lægger ordningen om til</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) At være permanent bindende tinglysning 2) At der til enhver tid skal være 12 store træer pr ha. i gennemsnit over ansøgningsarealet med mindste diameter tilpasset de enkelte arter 3) At der til enhver tid skal være minimum 30 m³ dødt ved pr ha. 4) At tilskuddene til naturlig hydrologi og helårsskovgræsning uden tilskudsfordring genindføres uden begrænsning for andelen af skov, der kan græsses 5) Satserne hæves for at øge tilslutningen 	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Landbrugsstyrelsen takker for bidraget og vil lade det indgå i det videre arbejde med at udvikle ordningen.</p>	
7.	Danmarks Vilde Natur		

7.1.	<i>Manglende tilskud til skovgræsning og hydrologi</i> stærkt bekymrede over at der nedlægges væsentligste dele af tilskudsordningen til fremme af biodiversiteten i private skove. Tilskudsordningen understøtter to helt afgørende biodiversitetsfremmende tiltag, nemlig skovgræsning og naturlig hydrologi.	Se 1.1.	
8.	Miljøstyrelsen		
8.1.	Hvorfor er muligheden for veteranisering udtaget af ordningen? Der kan være områder, hvor der med fordel kan foretages veteranisering, hvis der fx mangler en generation gamle træer i et eremitområde. Miljøstyrelsen ser derfor gerne, at det bliver muligt at veteranisere en andel af træerne til henfald.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen kan orientere om, at den mulighed har været i den tidligere ordning, hvor den aldrig har været anvendt. Af hensyn til forsimpning af reglerne er denne mulighed derfor ikke medtaget i nuværende.	
8.2.	<i>Til § ___ prioriteringskriterier</i> Som vi læser prioriteringskriterierne ¹ , så prioriteres ansøgere, som har Natura 2000-skovhabitatnaturtyper højest idet det giver 4 point. Der er ingen forskel om det drejer sig om 1 eller 60% skovhabitatnaturtyper. Hvis der opstår mangel på midler i puljen, ser Miljøstyrelsen gerne, at der laves en prioritering, så det størst mulige areal skovhabitatnatur tilgodeses frem for den mere generelle prioritering af naturmæssigt værdifuld skov.	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Prioriteringskriterierne ændres i overensstemmelse med bemærkningen således, at ansøgninger med størst areal andel i procent med skovhabitatnatur tilgodeses i tilfælde af mangel på midler i puljen.	
8.3.	Miljøstyrelsen ser det som en forringelse af mulighederne, at ekstensiv drift og træer til naturligt henfald er slået sammen i en ordning. Det giver blandt andet ikke mulighed for at understøtte ekstensiv drift ud over 20 år. Vi håber, at vi kan indgå i en dialog med LBST om hvordan vi bedst understøtter arter og naturtyper i Natura 2000-områder fremover.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen noterer sig interessen og kan oplyse, at styrelsen vil arbejde videre med udvikling af ordningen i CAP-planperioden.	
8.4.	<i>til § 6 i bekendtgørelsen:</i>	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.	

	Her kan der efterfølgende suppleres med at der udgives Natura 2000-handleplaner senest 3. juli 2024, som gælder for den kommende 12 års periode for skovbevoksede fredskovsarealer og 6 år for de resterende arealer.		
8.5.	<i>til § 6 i bekendtgørelsen:</i> Vedrørende Natura 2000-plan Miljøstyrelsen vurderer, at det vil være mere korrekt at vælge ordet bygger på frem for indeholder (det er 2 selvstændige dokumenter): En Natura 2000-plan bygger blandt andet på en basisanalyse med områdets aktuelle naturtilstand ... Der er pt. 250 Natura 2000-områder.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Definitionen af naturmæssig værdifuld skov udgår (§ 6. nr. 9. Naturmæssigt værdifuld skov: Skov der indeholder Natura 2000-skovnaturtyper eller HNV-skov eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved en biotopregistrering) Der henvises til 2.7.	
8.6.	<i>til § 6 i bekendtgørelsen:</i> <i>til 8)</i> Her vil det være mere korrekt at henvise til Natura 2000 og ikke Natura 2000-planer.	Bemærkningen giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Formuleringen ændres i overensstemmelse med bemærkningen således: 8) Natura 2000-skovnaturtyper: Skovnaturtyper som er kortlagt under Natura 2000 og omfattet af habitatbekendtgørelsen	
9.	KL		
9.1.	Af fremsendte udkast til bekendtgørelsen fremgår det i §13, at de træer, som bevares til naturligt henfald skal markeres fysisk. KL forholder sig undrende til, hvordan dette gøres i praksis i takt med at træerne henfalder og på hvilken baggrund, der stilles krav om dette.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen: Landbrugsstyrelsen kan hertil oplyse, at skovejere selv vælger hvilken metode, de ønsker at anvende for mærkning, kravet er blot, at det også skal kunne findes i fremtiden. Den samme regel har fungeret i en årrække, og erfaringen er, at det fungerer for ejerne. Metoderne er meget forskellige, f.eks. vælger nogle at fæstne en lille metal- eller plasticplade med rustfrie søm, mens andre	

		vælger at markere med maling, der skal vedligeholdes med års mellemrum	
10	Finans Danmark		
10.1	<p><i>Panthaverinddragelse</i></p> <p>Det er dertil meget vigtigt, at man sikrer panthaver-inddragelse inden kompensationens udbetaling, både af hensyn til lodsejeren, panthaveren og for at sikre de bedste muligheder for gennemførelse af projekterne. Panthaverinddragelse er meget vigtig ved gennemførelsen af projekter, der stiller krav om rådighedsbegrænsende servitutter, som vil have indvirkning på en bagvedliggende långivning og pant. Derfor er der også stillet krav om panthaverinddragelse ved udtagningsordninger i lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. (CAPloven).</p> <p>Det er de samme hensyn, der gør sig gældende ved projekter om biodiversitet i skov. Vi vil derfor understrege vigtigheden af, at regler om panthaverinddragelse også bliver implementeret i bekendtgørelsen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen:</p> <p>Styrelsen anerkender det hensyn, som ligger til grund for bemærkningerne fra Finans Danmark. Derfor vil vi gerne indrette ordningerne på en måde, hvor vi sikrer, at lodsejerne bliver vejledt om muligheden for at orientere panthaver, og hvor vi også sikrer, at lodsejerne bliver opfordret til at kontakte sin panthaver.</p> <p>Det er dog styrelsens vurdering, at hensynet til den finansielle sektors interesser ikke kan varetages under Landbrugsstyrelsens tilskudsordninger, som har til formål at forfølge miljømæssige og klimarelaterede målsætninger. De pligter, som vi pålægger tilsagnshaver, skal understøtte disse målsætninger. En pligt om at lodsejeren skal indhente dokumentation for at panthavere er orienteret, har til formål at varetage den finansielle sektors interesser, og er derfor ikke et hensyn, som kan varetages under styrelsens tilskudsordninger inden for de EU-retlige rammer for tilskudsadministrationen.</p>	